

ПРИМЉЕНО: 01.08.2025

Република Србија  
НАРОДНА СКУПШТИНА  
Трг Николе Пашића  
11000 Београд  
01. август 2025.

| Орг. јед. | Број       | Прилог | Вредност |
|-----------|------------|--------|----------|
| 01        | 02-1490/25 |        |          |

ПРЕДСЕДНИКУ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

На основу члана 34. став 6., члана 99. и члана 107. Устава Републике Србије, чланова 8. и 40. Закона о Народној Скупштини, чланова 59., 190. и 191. Пословника Народне скупштине и члана 33. Декларације о заштити националних и политичких права и заједничкој будућности српског народа, подносимо Народној скупштини Републике Србије:

ПРЕДЛОГ

ДЕКЛАРАЦИЈЕ

О ГЕНОЦИДУ НЕЗАВИСНЕ ДРЖАВЕ ХРВАТСКЕ НАД СРБИМА, ЈЕВРЕЈИМА И  
РОМИМА ТОКОМ ДРУГОГ СВЕТСКОГ РАТА

**Полазећи од чињенице** да се у данашњој Републици Хрватској намерно и систематски затире сећање на геноцид који су власти Независне Државе Хрватске, која је укључивала и подручје данашње Босне и Херцеговине, посебно муслимане прозване „цвијећем хрватског народа“, те део Срема који је данас у саставу Републике Србије, током Другог светског рата починиле над Србима, Јеврејима и Ромима;

**Имајући у виду** да се у хрватским јавним гласилима и квази историографским радовима не само прећуткују него и радикално умањују жртве овог геноцида, нарочито у Јасеновцу, и њихов број своди на 40.000 убијених Срба, Јевреја и Рома, као што је то, у својству историчара, чинио и први председник Републике Хрватске Фрањо Туђман;

**Имајући на уму** да се усташе као починиоци геноцида у Хрватској, укључујући и Анте Павелића, данас у Хрватској од стране веома утицајних и веома пристрасних фактора, представљају као борци за национално ослобођење и независну Хрватску на темељу такозваног историјског и државног права хрватског народа;

**Будући да** историјски доказан геноцид над српским, јеврејским и ромским народом никада није био предмет примерене политичке осуде ни у Титовој комунистичкој Југославији ни у данашњој Републици Хрватској и да хрватски народ никада није прихватио

одговорност за геноцид који је у његово име почињен, како је то иначе учинио немачки народ за холокауст који су у његово име учинили нацисти, а да ни Римокатоличка црква није осудила злочине геноцида у НДХ као што је осудила злочине на другим европским стратиштима у Другом светском рату и извинила се због учешћа неких њених представника у њима;

**Будући да** власти Народне, односно Социјалистичке Републике Хрватске, као федералне јединице у оквиру ФНРЈ, односно СФРЈ, и данашње Републике Хрватске, као независне државе, никада нису понудиле обештећење жртвама геноцида и њиховим потомцима;

**Будући да** стратишта, на којима су жртве овог геноцида биле мучене, масакриране и убијане, и масовне гробнице у које су бацане и без дужног поштовања и примереног обреда покопане, до данас нису на ваљан начин обележени и заштићени;

**Будући да** су Анте Павелић и многи његови доглавници по окончању рата побегли из Независне Државе Хрватске, користећи тзв. пацовске канале, користећи помоћ појединих ватиканских клирика и прелата, те да многима од њих није суђено у земљи, што би хрватски народ довело до признања непојмљивих злочина почињених у његово име и моралног просветљења и прочишћења;

**Имајући све то на уму Народна скупштина Републике Србије закључује:**

**Да су злочини усташа** над Србима, Јеврејима и Ромима током Другог светског рата у Независној Држави Хрватској смишљен и планиран геноцид, онакав какав је дефинисан Конвенцијом о спречавању и кажњавању геноцида, усвојеном од стране Генералне скупштине Уједињених нација 9. децембра 1948. године;

**Да је приликом провођења овог геноцида** само у јасеновачком систему хрватских концентрационих логора за истребљење Срба, Јевреја и Рома и неистомишљеника мучено, пљачкано, силовано и потом убијано од стране Независне Државе Хрватске: 700.000 Срба, 23.000 Јевреја и 80.000 Рома, једино због тога што су припадали другом народу, вери или раси;

**Да је Независна Држава Хрватска** била једина земља током Другог светског рата у којој су постојали концентрациони логори за истребљење деце: у Старој Градишки, Јасеновцу, Уштици, Јабланцу, Јастребарском, Ријеци код Јастребарског, Горњој Ријеци код Крижеваца и Лобограду и да је у њима према непотпуним истраживањима страдало 42.791 српско дете, 5.737 ромске деце и 3.710 јеврејске деце;

**Да је злочин геноцида у Независној Држави Хрватској** по својим размерама раван холокаусту који је нацистичка Немачка извршила над Јеврејима;

**Да је током провођења овог геноцида** велики број Срба био принуђен да, зарад спаса голог живота, промени свој национални и духовно-историјски идентитет и да се одрекне своје православне вере и под присилом и смртном претњом прихвати католицизам;

**Полазећи од ових закључака Народна скупштина Републике Србије захтева:**

**Да Република Хрватска**, као држава хрватског народа, одлуком својих највиших органа, прихвати историјску и сваку другу одговорност за геноцид Независне Државе Хрватске над Србима, Јеврејима и Ромима током Другог светског рата;

**Да се на достојан начин** обележе и обезбеде сва места злочина и чува успомена на његове многобројне жртве;

**Да се у целини сачува и одржава**, као споменик жртвама, јасеновачки комплекс концентрационих логора за истребљење Срба, Јевреја и Рома;

**Да се утврди и спроведе** програм заштите и уређења Спомен подручја Доња Градина;

**Да се у Републици Хрватској, Босни и Херцеговини и Републици Србији** одреди исти дан у знак сећања на жртве геноцида у Независној Држави Хрватској - Србе, Јевреје и Роме;

**Да се утврди и у разумном року исплати** правична одштета жртвама овог геноцида и њиховим потомцима од стране Републике Хрватске.

Народна скупштина Републике Србије очекује да међународна јавност, посебно државе антифашистичке коалиције Другог светског рата, подрже ову Декларацију о геноциду Независне Државе Хрватске, како би она, након осамдесет година чекања, угледала светлост дана.

Ова Декларација ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

## ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Ни осамдесет година од Другог светског рата жртве геноцида у НДХ, Срби, Јевреји и Роми, нису добиле одговарајућу сатисфакцију. Починиоци геноцида нису кажњени, а и данас се негује усташка идеологија у Републици Хрватској ванинституционалним промовисањем исте и толеранцијом институција. Резултат тога је недавни концерт Марка Перковића Томпсона, на коме је присуствовало више од 500.000 људи, односно сваки седми становник Републике Хрватске је платио карту да би на концерту опевавао клање Срба и славио усташку традицију.

Суочени смо и са тенденцијом многоструког умањивања броја жртава усташког логора Јасеновац, иако је неколико послератних комисија утврдило да је у том логору убијено и страдало више стотина хиљада људи, где је најмања процена ишла од 500.000-600.000 убијених, а највећа је прелазила 800.000, уз констатацију да је коначна и пуна бројка вероватно и већа. Нажалост, агенти који покушавају да умање те бројке ненаучним методама и који тиме негирају рад стручних комисија, делују и на територији Србије, те је ова декларација веома значајна и из разлога да би се зауставила њихова субверзивна делатност на ревизији и фалсификовању историјских чињеница.

Овде наглашавамо и члан 33. Декларације о заштити националних и политичких права и заједничкој будућности српског народа, који каже: „Свесрпски сабор тражи од Републике Србије и Републике Српске да уједињено негују историјско памћење и чувају успомену на српске жртве пале за слободу у свим ратовима. Посебно је важно уједињено и јединствено обележавати и сећати се жртава палих у Првом светском рату, жртава геноцида који је извршен над Србима у Другом светском рату и жртава у ратовима деведесетих година прошлог век.“

Из тог разлога смо као предлог изнели ову Декларацију, која је иста као она коју је 2015. године усвојила Народна скупштина Републике Српске.

**Народни посланици ПГ Ми снага народа проф.др Бранимир Несторовић**

1. Бранимир Несторовић \_\_\_\_\_

2. Бранко Лукић \_\_\_\_\_

3. Борислав Антонијевић \_\_\_\_\_

4. Александар Павић \_\_\_\_\_

5. Ана Ивановић \_\_\_\_\_

6. Слободан Илић \_\_\_\_\_

**Народни посланици ПГ Нови ДСС – ПОКС (НАДА)**

Др Милош Јовановић

Војислав Михаиловић

Предраг Марсенић

Владимир Ђорђевић

Дејан Шулкић

Владимир Јелић

Зоран Сандић

Љубинко Ђурковић

Зоран Стојановић

Душан Радосављевић

Слађана Милетић

Ненад Томашевић

Слађана Радисаљевић